

Informasjonsmøte Hovedoppgjøret 2024

11. april 2024

VÅRE MEDLEMMER DRIVER NORGE

Rammen i frontfaget (her arbeidere)

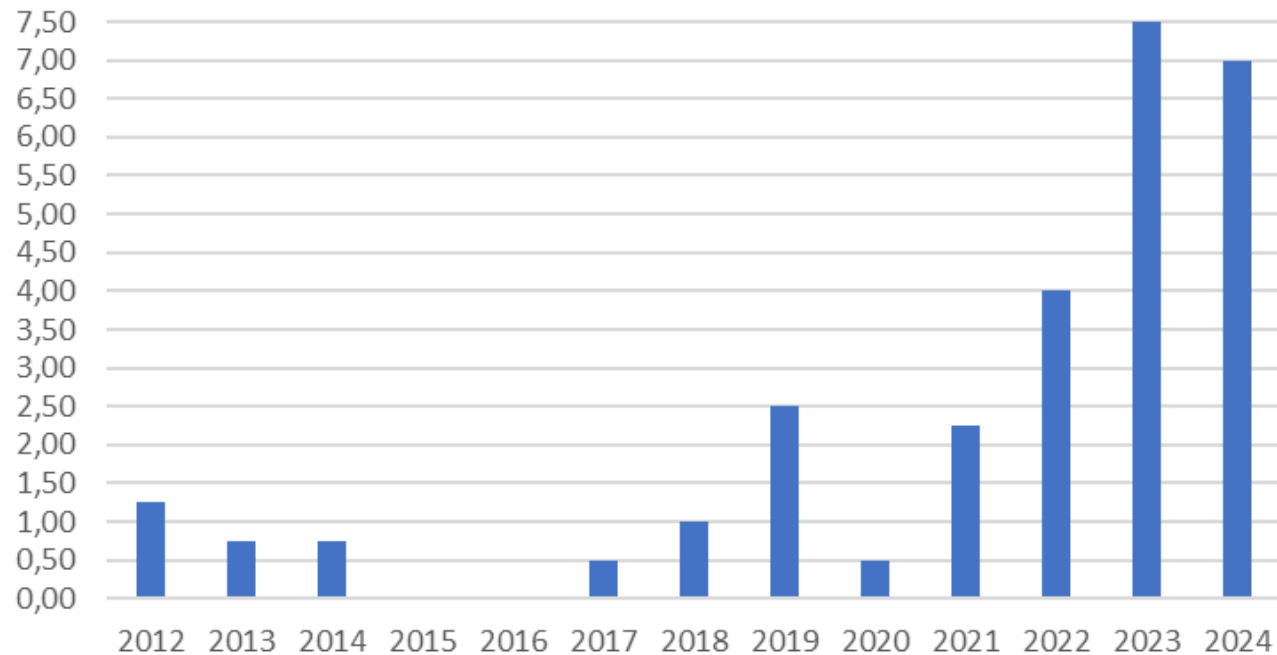
Overheng	1,6 %
Sentrale tillegg	2,2 %
Glidning	1,4 %
Ramme	5,2 %

5,2 %

Samme rammeanslag (5,2 %) for funksjonærer

Det nest høyeste sentrale tillegget som er gitt

Økning timelønn frontfaget

Kr 7 per time

Kr 13 650 per år

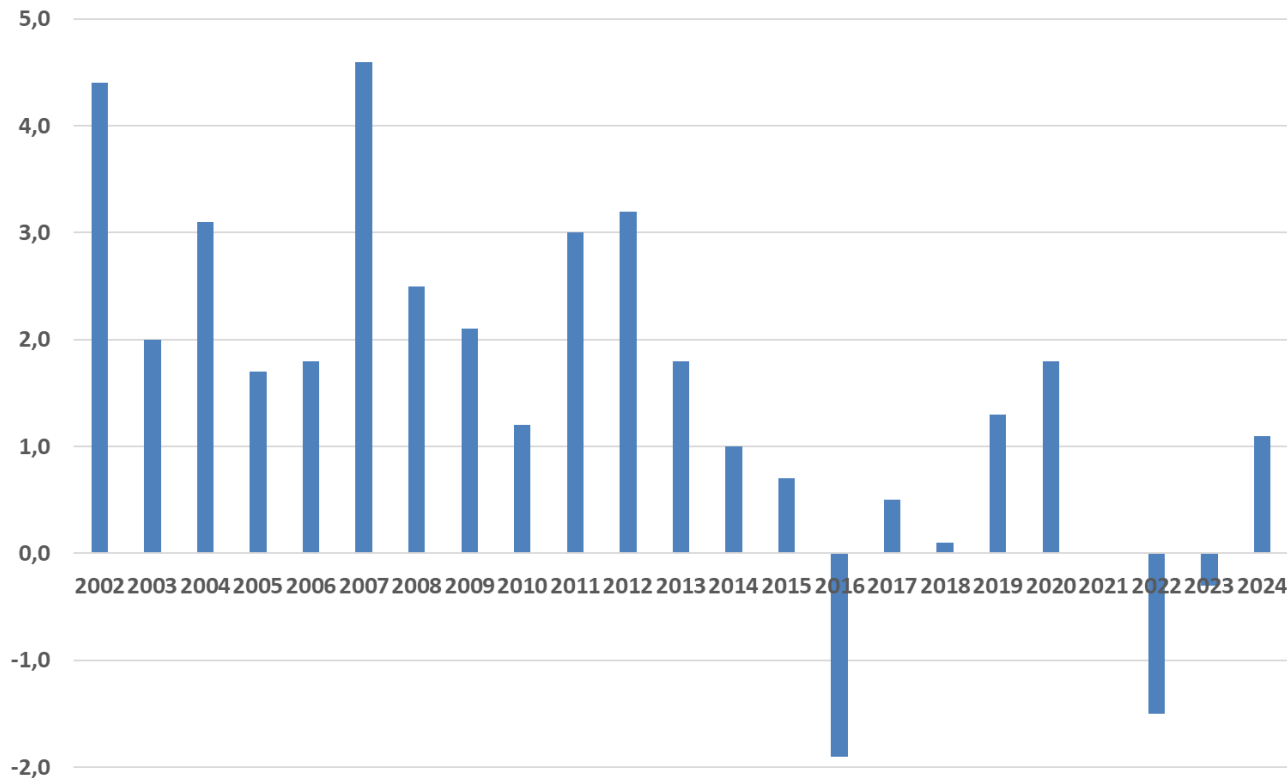
Reallønnsøkning for de fleste

TBU anslår prisveksten i år til 4,1 %

En lønnsvekst på 5,2 % betyr at de fleste arbeidstakere vil få reallønnsvekst i år

Svak reallønnsvekst etter 2015

Reallønnsvekst 2002 - 2024

2024 = anslag

Hva betyr en ramme på 5,2 % for renta?

NRK

Nyheter Sport Kultur Humor Distrikt Mer

Logg på

Norge Siste nytt Dokumentar Klima NRKYtring

Tror lønnsoppgjøret vil føre til utsatt rentekutt

Økonomieksperter tror lønnsoppgjøret kan gi en dyrere høst for de med høye boliglån.

Daniel Eriksen
Journalist

Ingrid Emilie Waaler
Journalist

Publisert i dag kl. 10:47
Oppdatert for 10 timer siden

NRK 8. april

Årets ramme fremstår som troverdig, og argumenter om at rammen er satt for lavt må avvises

MEN de sentrale generelle tilleggene er i overkant høye

Rammen må sies å være høy, obs mtp. rentene

Lønnsoppgjør
2024

Styret i Spekter har vedtatt forhandlingsfullmakt

- *Arbeide for å nå de felles målene som det **inntektspolitiske samarbeidet** er tuftet på*
- *Resultatet fra forhandlingene i konkurranseutsatt sektor skal være **normgivende** for forhandlingene i Spekter*
- *Videreføre tidligere praksis m.h.t. sentrale reguleringer som avtales i frontfagsforhandlingene. Dette innebærer at eventuelle generelle tillegg, lavlønnsføringer eller lignende håndteres som tidligere i Spekter-området*
- *Gjennomføre en overenskomstrevisjon med tilhørende lønnsoppgjør der hovedfokus er **medlemsbedriftenes økonomiske situasjon og konkurranseevne***

Det er avtalt tillegg med LO og YS tilsvarende frontfagsområdet:

Generelt tillegg kr 13.650 per år

Virkningstidspunkt for tilleggene er 1. april 2024

For helseforetakene og Vy Buss avtales tillegg senere

Tariffpolitisk forutsetning med LO/YS:

5,2 %

Partene forutsetter at den samlede lønnsveksten som avtales sentralt og lokalt skal være normgivende både for ledere og andre grupper i virksomhetene.

Vestre ber direktørene i statlige selskaper om lønnsmoderasjon

Næringsminister Jan Christian Vestre (Ap) ber statlige selskaper begrunne høyere lønnsøkning til direktørene.

Næringsminister Jan Christian Vestre (Ap) varsler flere grep for å få bukt med skyhøye topplederlønninger i selskaper som har staten som dominerende eier.
Foto: Ole Palmstrøm

Mye politisk retorikk om lederlønn, men også offentlig eide selskaper må kunne gi tillegg for å rekruttere og beholde gode ledere

Ingen lønnsfest

Kommunene, staten og statlige foretak

	Alle ansatte	Toppledere
2022	4,0	3,9
2023	5,8	5,2

Enighet om at konsekvenser knyttet til kunstig intelligens skal utredes mellom de sentrale partene i perioden

EVU var et viktig element i industriens oppgjør i år

I Spekter har vi protokollert at vi vil følge med på arbeidet og ha videre dialog om dette

Det er IKKE innført et EVU-fond i Spekter

Spekter legger til grunn at
når det innføres en
sliterordning i
Folketrygden, så avvikles
den tariffbestemte
sliterordningen

Krav avvist sentralt – kan komme lokalt

- Særskilt lavlønnstillegg
- Utvidelse av sykelønnsbestemmelsene
- Trening i arbeidstiden
- Innskrenkende regler for bruk av KI (kunstig intelligens)
- Tariffesting av tjenstepensjonsordningen, herunder alle vilkår
- Ved avvikling av hele ferieuker skal det gis fri søndagen før og etter ferien
- Bekledning (Unio)
- Reisetid

Forhandlinger på virksomhet

Frister for videre forhandlinger i Spekter

Hovedregelen er at de lokale forhandlingene skal være avsluttet senest **3. mai kl 12.00**

NRK har frist 25. april kl 16.00

Norges Bank har frist 6. mai kl 16.00

Kultur har frist 8. mai kl. 12.00

For Helse (område 10, 11 og 13) avtales frist senere

Nå er det klart for lokale forhandlinger!

Spekters overheng er 1,5%

- Noen har avtalt å beregne reelt og lokalt overheng blant annet fordi de skjøv virkningstidspunktet i fjor
- Overenskomstområde 10, 11 og 13 har avvikende overheng

Krevende for mange virksomheter i Spekter

(Korrigert utgave per 23.10.2023)

Meld. St. 1

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Nasjonalbudsjettet 2024

Forutsetning:
Prisvekst 3,8 prosent
Lønnsvekst 4,9 prosent

Nyeste anslag:
Prisvekst 4,1 prosent
Lønnsvekst 5,2 prosent

Noen råd for de lokale forhandlingene

Skal alle
forhandlinger i år
lande på 5,2 %?

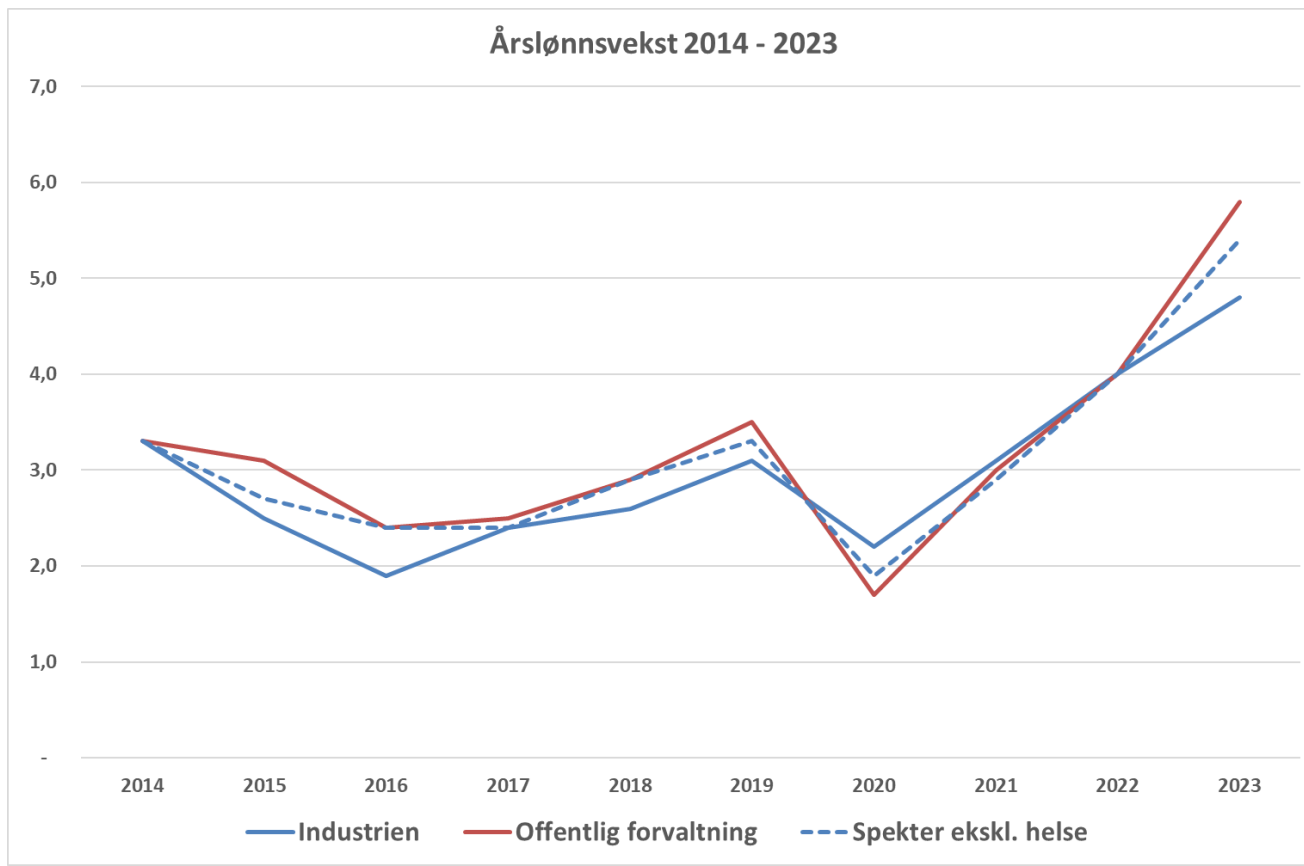
5,2 prosent er ingen absolutt fasit – 4K

- Virksomhetens økonomi
- Produktivitet
- Fremtidsutsikter
- Konkurranssevne

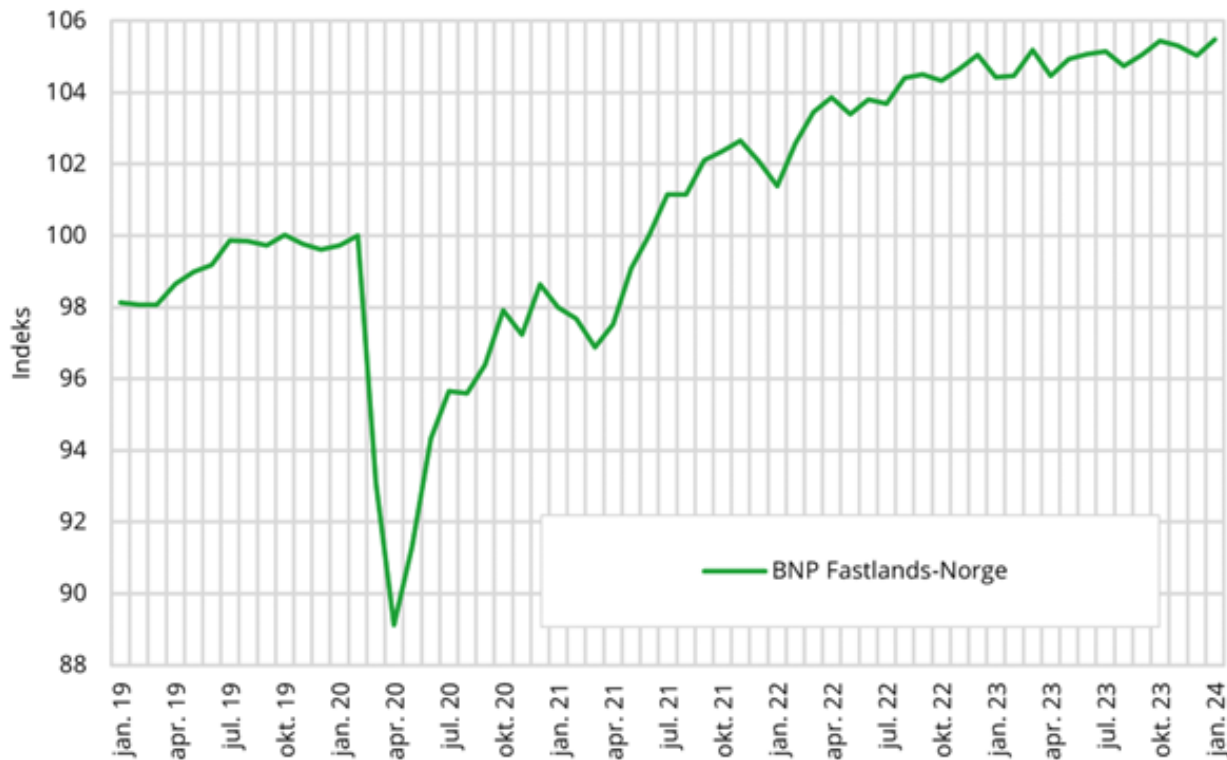
Det skal være rom for både å gå over og under normen fra frontfaget når det kan begrunnes i 4 K

Liten grunn til å diskutere etterslep

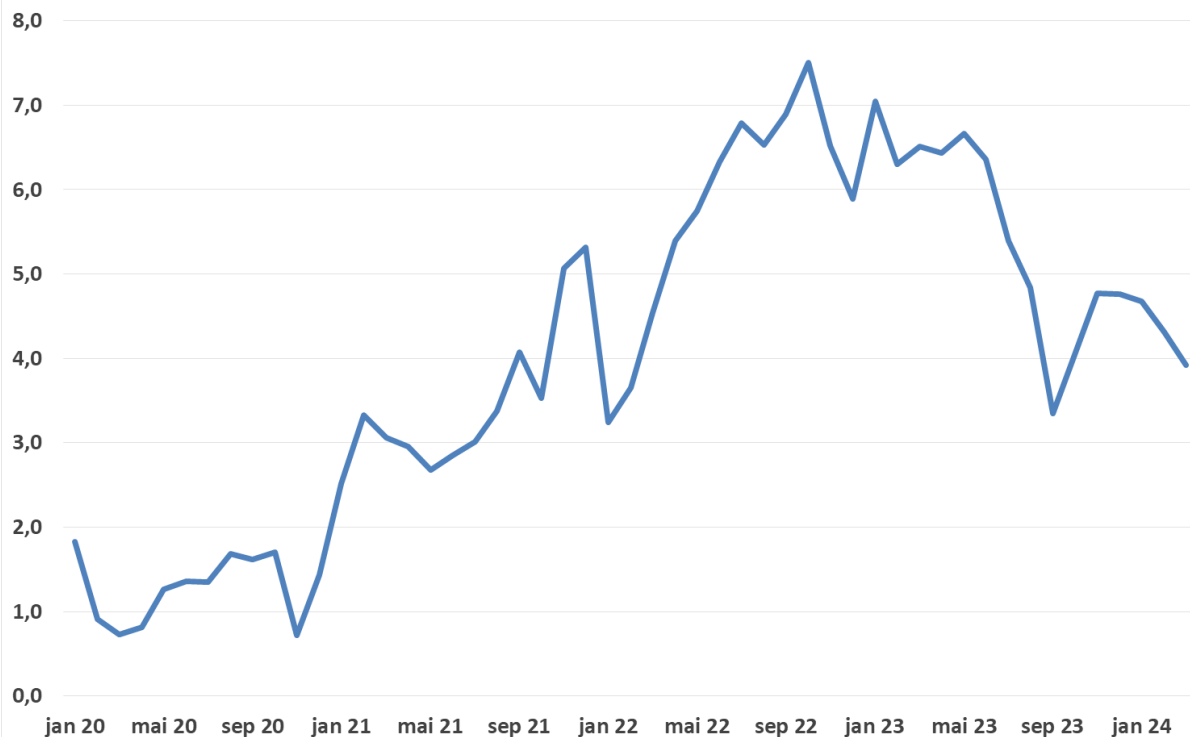
Totalt sett svak vekst i norsk økonomi

Økonomisk
vekst
2019 - 2024

Fallende prisvekst

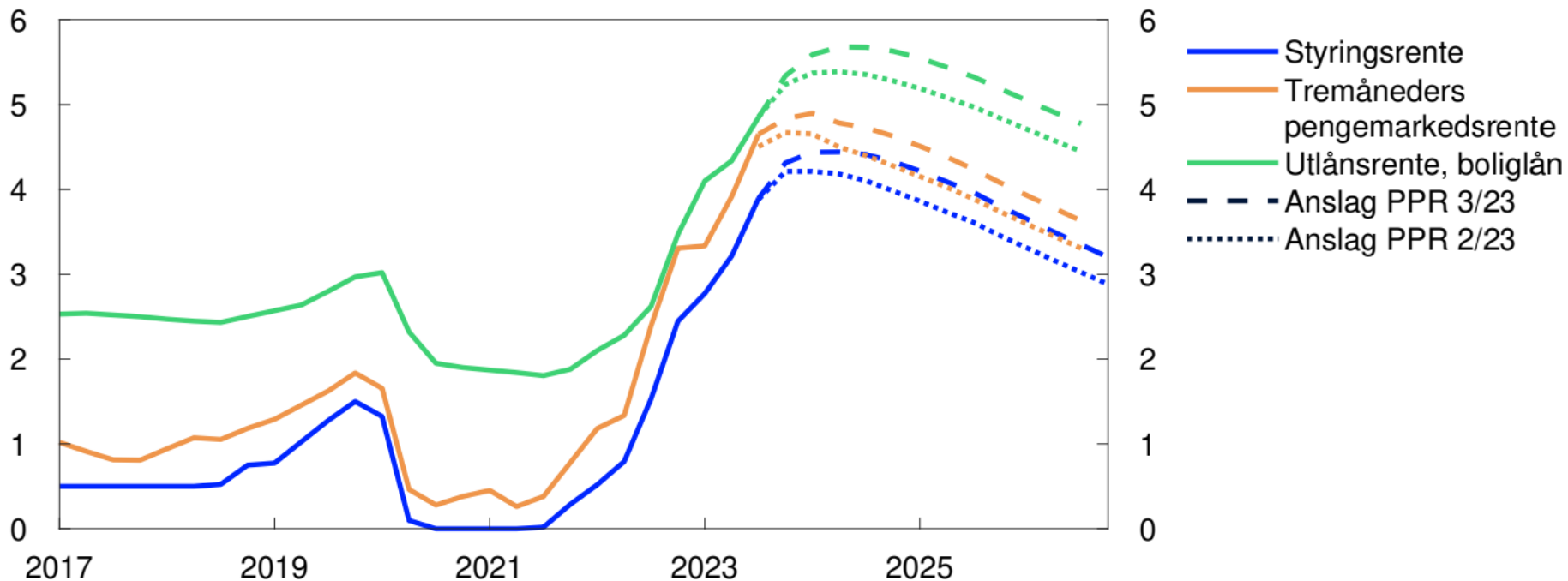
Prisvekst fra januar 2020 - mars 2024

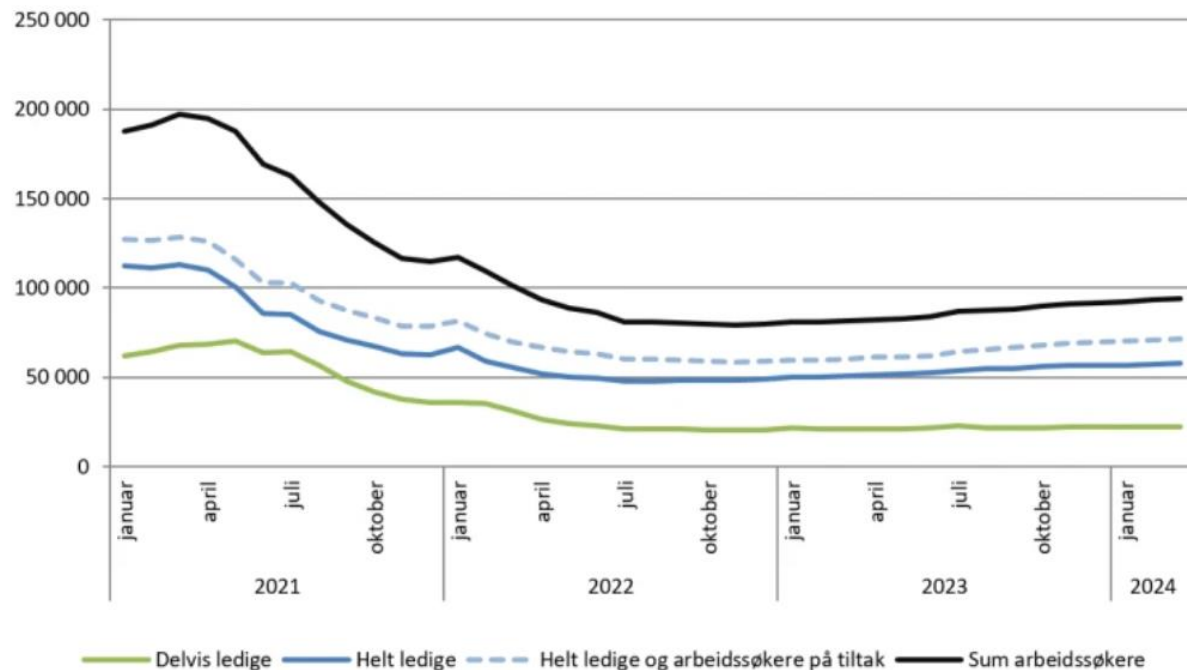
KPI på sitt høyeste i oktober 2022

Fortsatt langt over Norges Bank sitt styringsmål 2,0 %

Utvikling rentenivå – toppen nådd?

Fortsatt lav ledighet

Det er lov å prioritere....

- Det er ikke en naturlov at alle forbund skal ha samme ramme
- Dette følger heller ikke av frontfagsmodellen

Holdenutvalget uttalte:

Partene i de ulike forhandlingsområdene har selv ansvar for fordelingen av rammen mellom ulike grupper innen sitt område.

- Husk prioritering
- Hele rammen til flate generelle tillegg gir lite prioritering
- Ikke flytt dato (gir svært høyt overheng i 2025)

Må lavtlønnede prioriteres i år?

- Nei, frontfaget legger ikke føringer på hva som skal prioriteres i andre tariffområder
- Det er ikke avtalt særskilt lavlønnstillegg i Spekter i år

Får dere krav om
endring av
pensjonsordningen –
ta kontakt!

- Man har krav på å få tilgang til lønnsdata som er nødvendig for forhandlingene, altså **foreningens egne medlemmer**
- Lønnsdata skal være fordelt på kjønn og man har også krav på oversikt over lønn for ulike grupper fordelt på kjønn
- Virksomheter som følger offentlighetsloven må gi innsyn i dokumenter som må anses offentlige – det er ikke krav til at man skal utarbeide nytt dokument, med mindre dette lett lar seg gjøre

Lønnsdata skal være gitt og partene bør være omforent om lønnsgrunnlaget, før forhandlingene starter

Forberedte arbeidsgivere

- God forankring av forhandlingsposisjonene i egen ledelse
- Avklart forhandlingsfullmakt og økonomisk handlingsrom
- Plan for gjennomføring forhandlingene innenfor tidsrammen
- Forhandlingsutvalg med avklarte roller og ansvar
- Omforent beregningsgrunnlag kommunisert mellom partene

Ofte en fordel å begrense protokollen til de faktiske tilleggene som er gitt

Ikke protokollering av rammen

Ikke protokollering av regnestykker (som det senere kan tvistes om)

For LO og YS:

Tillegget inkluderer
tillegg gitt i de
innledende sentrale
forhandlingene

- Spekters medarbeidere bistår med rådgivning i forberedelsene og gjennomføringen av forhandlingene.
- Ikke nøl med å ta kontakt med oss!

Lykke til!

VÅRE MEDLEMMER
DRIVER NORGE

www.spekter.no